

חוויה בשולחן שבת

לפרשת וירא

מתוך ספרי תורתך שאלתי

מקום מרכזי לפרשת השבוע בשולחן השבת, ב"וורט" או רעיון קצר במהלך הסעודה. בהכנה קלה, ניתן "לשדרג" את הרעיון הקצר ולהפוך אותו **לחוויה חינוכית מעצימה**, שבאמצעותה נעביר לילדים מסרים חינוכיים, תוך **העשרת השיח התורני** בשולחן שבת. לפניכם 2 "מערכים" לשולחן שבת. ראשון עוסק בהכנסת אורחים של אברהם למלאכים. השני עוסק בהיערכות אברהם ליציאה לעקידה. המלצות לפעולה בצבע חום. **השאלות והתשובות מתוך ספרי 'תורתך שאלתי', לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות**

1 אברהם אמר "יקח נא מעט מים", מדוע רק 'מעט מים'?

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

באירוח 3 המלאכים פנה אברהם למלאכים ואמר: "יקח נא מעט מים" [יח, ד].
נשאלת השאלה: **מדוע אברהם הציע להם רק מעט מים?**

2 ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה. השיח יעורר דיון בשולחן שבת.

נקודות להכוונת הדיון:

1. האם לאברהם היתה סיבה מיוחדת לא לתת להם הרבה מים?
2. מה היה קורה אם היה נותן להם הרבה מים?
3. "נכניס" את הילדים לאוירת הכנסת אורחים. נתאר להם את אברהם אבינו בגילו המופלג, מארח 3 אנשים וטורח ומביא להם מים בדלי [לא מהברז]

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **רד"ק:** את המים נתן להם באמצעות אחד מעבדיו, והקפיד שלא יטרחו אנשיו יתר על המידה, ולכן הדגיש 'מעט מים', בעוד את הפת הביא בעצמו, **ללא צמצום** ואמר "ואקחה פת לחם".
- **אברבנאל:** המלאכים הגיעו אליו בשעות הבוקר, לאחר הליכה מועטת, וכשעדיין לא היה חם כל כך, ולא היו זקוקים להרבה מים לרחיצת רגליהם.
- **אור החיים:** אברהם לא רצה לשנות מהמנהג שהיה מקובל במסגרת הכנסת אורחים, שהיו מקדימים לרחוץ רגליהם מחשש לעבודה זרה. עם זאת, בהדגישו 'מעט מים', ביקש אברהם לתת לאורחיו תחושה נעימה, שאין בכך טורח רב והם לא מכבידים עליו.

4

תשובה ל"מיטיבי לכת":

הנצי"ב מוולוז'ין: אברהם רצה שדבריו יתקבלו, ולא רצה להכביד עליהם יתר על המידה, ועל כן לא ביקש מהם ללון אצלו, אלא רק לשהות מעט, לאכול ולהמשיך בדרכם. לצורך שהיה לא ארוכה, בודאי ללא לינה, אין צורך בהרבה מים לרחיצה, די במעט מים.

5

אפשרויות להרחבה:

לשאול את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות, תוך הכוונה לתשובותיהם של רד"ק ואור החיים, שניתן להסיק מהן לגבי חיינו היום-יומיים.
מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה, תוך הבנה - מה נוכל לקחת מכך לחיינו ביום יום, מה נוכל ללמוד מכך לעצמינו.

1

מדוע אברהם השכים בבוקר לצאת לעקידה?

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

בפרשתנו אנו קוראים שאברהם השכים לצאת לעקוד את יצחק בנו, כפי שכתוב: "וַיִּשְׁכֶּם אֲבֹרָהִם בַּבֹּקֶר וַיַּחְבֹּשׁ אֶת חֲמורוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ" [כג, ג].
נשאלת השאלה: **מדוע אברהם השכים בבוקר, לצאת לעקוד את יצחק?**

2

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה. השיח יעורר דיון בשולחן שבת.
נקודות להכוונת הדיון:

1. מה היה מיוחד בזריזותו של אברהם?
2. האם הקב"ה אמר לו להזדרז, או שעשה זאת מעצמו ומרצונו?
3. מה היה קורה אם אברהם לא היה משכים בבוקר, והיה יוצא רק בצהרים?

3

לאחר מכן נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **מדרש רבה (נה, ח):** "אמר רבי שמעון בן יוחאי: **אהבה מקלקלת את השורה**... דכתיב 'וַיִּשְׁכֶּם אֲבֹרָהִם בַּבֹּקֶר', ולא היה לו כמה עבדים? אלא אהבה מקלקלת את השורה". אהבתו של אברהם את הקב"ה 'מקלקלת את השורה' - את הנוהג הרגיל, להשתמש בעבדים.
- **רש"י:** אברהם **הזדרז לקיים את המצוה**, ולכן קם מוקדם בבוקר.
- **רד"ק:** אברהם הזדרז, **כדי ששרה לא תדע**, שלא תצטער.
- **אברבנאל:** הוא עשה את כל הפעולות כדי שאנשי עירו לא יחושו בהליכתו, כדי שלא ישאלו לפשר יציאתו. אילו היו רואים, היו מלויים אותו, בהיותו אדם חשוב. כמובן שהיו שואלים לסיבת ההליכה ומטרותיה. לכן חבש בעצמו את חמורו, ולא ביקש מהנערים, שלא ישאלו ויחקרו לסיבת יציאתם. מטעם זה לקח עמו חמור לדרך ולא יצא עם גמל, כפי שהיה מקובל בימיהם ביציאה לדרך ארוכה, בעוד חמור שימש למשא קל יותר, ולנסיעות קצרות יותר.

מומלץ להדפיס לעיון בסעודת שבת

4

תשובה ל"מיטיבי לכת":

אור החיים: אברהם לא התמהמה, אלא מיד לאחר התגלות הקב"ה, שהיתה ביום, יצא לדרך ללא שהות, בידיעה שניתן להקריב רק ביום (עיין זבחים צח ע"א), והחל ללכת בזמן שכשר להקריב. הואיל ולא ידע היכן המקום, רצה להספיק ללכת בשעות היום, שאם יזדמן לו המקום מיד יוכל להקריב ולא יחסר לו זמן.

אפשרויות להרחבה:

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות, תוך הכוונה לתשובותיהם של מדרש רבה, רש"י ואברבנאל, שניתן להסיק מהן לגבי חיינו היום-יומיים.

מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה, תוך הבנה - מה נוכל לקחת מכך לחיינו ביום יום, מה נוכל ללמוד מכך לעצמינו.

3

לקבלת העלון 'חוויה בשולחן שבת' שלחו את המילה 'חוויה' למייל

Office@shaalti.co.il או לטלפון 052-9453811

לקבלת "טעימות" מספרי 'תורתך שאלתי' שלחו את המילה 'דוגמא'